

Садржај:

Садржај.....	1
1. Увод у уводна разматрања	2
2. Утицај политичке ситуације у Србији на просветни рад Доситеја Обрадовића.....	3
2.1 Почетак просветитељства у Србији и рад Доситеја Обрадовића.....	4
3. Животни пут и дела	5
4. Црквена реформа	7
5.Књижевне особине Доситеја Обрадовића.....	9
6. Закључак	10
7. Литература	11

1. Увод

Најзнаменитији представник српског просветитељства и рационализма XVIII века, Доситеј Обрадовић прешао је мукотрпан пут од манастирске келије до слушаоница модерних европских универзитета.

Помно читајући и размишљајући, у Доситеју се родила жеља да оде „макуд у свет, где би се могло штогод научити“. Тим поводом записао је: „Та, зар би могао Златоусти овако умно, овако слатко беседити, да није учио. Мора се учити, па како било“. У таквом расположењу напушта манастир, да би 1761. године доспео на Далматинско Косово, где је учио српску децу. Тамо је упознао народни живот, лепоте чистог језика, народну мудрост, што му је много значило у пројектовању националог препорода свога народа. Овде је саставио *Буквицу*, познатију као *Доси-тејев буквар*, која се у рукопису годинама ширила Далмацијом.

Доситејев живот из темеља се изменио када је избио Први српски устанак. На прве вести о устанку, у Трсту, у којем је боравио у то време, организовао је прикупљање материјалне помоћи српским устаницима. Тих дана настала је његова надалеко чувена *Пјесан на инсурекцију Србијанов*.

У Београд је дошао 1807. године, пошто је претходно обавио низ значајних послова за устаничку Србију, пре свега на дипломатском плану. Свој национални програм на пољу просвете и културе, који је израдио пошто се упознао са врхунским европским достигнућима, Доситеј је у пракси остварио у Србији. То је чинио као директор свих школа када је одмах по постављењу, отпочео систематски рад на отварању не само основних него и средњих и стручних школа. Доситеј је 1808. иницирао отварање Велике школе у Београду, која ће се развити у универзитет. Две године касније, Доситејевим залагањем, у Београду је отворена Богословија.

2. Друштвено политичке прилике у време Доситеја Обрадовића

Боравећи у Бечу у време аустријскотурског рата (1787—1791), када се очекивало да ће Србија бити коначно ослобођена од вековног осман-ског ропства, Доситеј је 1789. године испевао *Пјесан о избављенију Србије*. Узвикнуо је: „Србија је мила избављена! Нема више оца ни луди аџија, нема ни гонерљиви јаничара". Радост је, међутим, била кратког века. Сукоб са Пруском и немири у Угарској, условили су повлачење аустријске војске из Србије, којом су поново завладали Турци. Дунав и Саву, по ко зна који пут, прелазиле су колоне српских избеглица, а поједини крајеви у Србији готово су опустели. Следећу прилику да искаже одушевљење, Доситеј је морао да чека више од деценије.

Доситејев живот из основа се изменио када је избио Први српски устанак. Тада је боравио у Трсту, где је по други пут доспео 1802. године на позив српске трговачке колоније. Тршћански трговци су му наменили 2.000 форинти годишње да учи српску децу и ствара своја дела. У Венецији је штампао књигу *Етика или философија наравоучителна* (1803), према италијанском филозофу Франческу Соавеу.

На прве вести о дизању устанка 1804. године, Доситеј, који је у тршћанској средини уживао велики углед, организовао је прикупљање материјалне помоћи устаницима. Лично је приложио 400 форинти, што је чинило половину његовог иметка. Тршћански бродовласници и трговци приложили су замашна финансијска средства: Ђуро и Перо Теодоровић 4.000 форинти, Драго Теодоровић 1.500 итд. Срби у Трсту су том приликом сакупили 17.000 форинти.

Одушевљен победама устаника, Доситеј је испевао надалеко чувену *Пјесан на инсурекцију Србијанов*, за коју је академик Славко Гавриловић у тексту *Срби у Хабсбуршкој монархији од краја XVIII до средине XIX века* написао да је „садржавала стиховну парафразу устаничког национално-ослободилачког програма и пре него што су га до краја јасно сагледале и саме вође у Србији". Широм Српства, чули су се стихови:

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com